

STANDPUNT

Automaten, Drinkbussen & Duurzaamheid

8 december 2020

Gentse Studentenraad

E info@gentsestudentenraad.be
T 09 264 70 88

Studentenhuis De Thermanal
Hoveniersberg 24, 9000 Gent

www.gentsestudentenraad.be

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Voorstellen	4
Uitfasering: plan van aanpak	4
Alternatieven	5
Suikerdranken	5
Drinkwater	5
Knelpunten	5
Project Timeline en Doelstelling	6
Goedgekeurd voorstel AV 9/12	6

1. Inleiding

In wat volgt wordt eerst een korte situatieschets gegeven. Daarna doen we het voorstel uit de doeken zoals het tijdens de werkgroep (30/11) naar voren is gekomen. Dit alles is een eerste aanzet. Helaas beschikt de Gentse Studentenraad voorlopig nog niet over alle nodige gegevens. Eens deze verkregen zijn, zullen de hier verstrekte richtlijnen verder uitgewerkt worden.

Duurzaamheid is een thema dat al lang een plaats heeft op de agenda. Om verscheidene redenen behoort het vraagstuk rond de automaten hier ook toe. In het meest recente **Duurzaamheidsverslag** van de UGent komt de kwestie een paar keer aan bod.¹ Volgens dat verslag (p. 50) streeft de UGent in de eerste plaats naar een duurzaam aankoopbeleid:

“Bij nieuwe of hernieuwde raamovereenkomsten worden, waar relevant, duurzaamheidscriteria geïntegreerd. Sociale, ecologische en economische criteria moeten ten volle meespelen in alle fasen van het aankoopproces.”

Verder wordt er in het duurzaamheidsverslag vermeld dat het principe van ‘*bring your own cup*’, waarbij wegwerpbekers worden weggehaald uit de koffiecorners, verder uitgerold zal worden over de gehele universiteit (p. 52); dat in 2021 de waterflesjes definitief verdwijnen uit de bestaande drankautomaten waarbij drinkwaterfontein het alternatief vormen (p. 52); en dat er niet alleen geen nieuwe drankautomaten geplaatst zullen worden in nieuwbouw en bij renovaties, maar dat de bestaande automaten ook afgebouwd zullen worden en eventueel vervangen door “installaties met siropen aangesloten op leidingwater” (p. 53).

Met dit standpunt willen we de bovenstaande doelstellingen onderschrijven en, met de naderende onderhandelingen over het nieuwe raamcontract voor de drankautomaten, een voorstel lanceren om de drankautomaten over een bepaalde termijn uit te faseren.

1

<https://www.ugent.be/nl/univgent/waarvoor-staat-ugent/duurzaamheidsbeleid/duurzaamheidsverslag/duurzaamheidsrapport2020>

2. Voorstellen

Het huidige raamcontract voor de **Coca-Cola drankautomaten** loopt tot december 2021. In januari 2021 starten de onderhandelingen over een nieuwe overeenkomst. Traditioneel lopen deze contracten voor drie jaar², dus dit zou de periode tussen januari 2022 en december 2024 beslaan. Aangezien we de automaten willen uitfasen over een nog te beslissen periode (lieft niet langer dan twee jaar) hebben we een paar mogelijkheden:

1. Indien mogelijk, verlengen we het contract voor een half of één jaar. Dit geeft ons de tijd om **alternatieven te testen** en aanpassingen te voorzien waar nodig. Het zou dan gaan over een geleidelijke en gemonitorde **uitfasering**. Een nadeel is dat we niet weten of we een dergelijke korte verlenging uit de onderhandelingen kunnen halen. Met andere woorden: wat als we er weer drie jaar aan vastzitten?
2. In een tweede scenario wordt het contract niet verlengd. Dit betekent dat de automaten er nog een kalenderjaar staan (tot december 2021). In deze twaalf maanden kunnen we uitfasen en alternatieven, zoals Dripl³, testen. Het laat ons toe om hier snel en grondig werk van te maken. We vermoeden dat de student er weinig last van zal hebben aangezien het on-campus leven in de nabije toekomst niet volledig zal terugkeren. Aan de andere kant bestaat het risico dat de uitfasering te haastig kan gebeuren.

3. Uitfasering: plan van aanpak

Het weghalen en vervangen van drankautomaten vereist een genuanceerd uitgewerkt plan. Ten eerste moet er worden vermeden dat er stormlopen of enorme wachtrijen ontstaan bij de resterende automaten als er op bepaalde plekken geen meer staan. Het is dus van belang om nauwgezet voor te bereiden waar er eerst uitgefaseerd zal worden. Hiervoor willen we ons baseren op de beschikbare informatie qua sterkste koopgedrag op de campussen. Vervolgens moet er beslist worden wat te doen op campussen met een winkel in de nabije omgeving. Als studenten beslissen om daar om drinken te gaan, bestaat dan het risico dat ze daar ook eten zullen kopen? Zal dit effect hebben op de verkoop in de resto's? Deze en meer vragen moeten we bespreken. Ten slotte zal ook zeer duidelijk gecommuniceerd moeten worden **waarom** we de automaten precies weg willen, naar de brede studentenpopulatie toe. Dit kan bijvoorbeeld door middel van een campagne omtrent duurzaam gebruik, waarin drinkbussen, drinkwaterfonteinen en eventueel een alternatief (Dripl) sterk gepromoot worden.

² Deze correctheid informatie (i.e. exacte duur van het contract) moet nog finaal worden afgetoetst met afdeling maaltijdvoorzieningen vanwege verschillende verkregen informatie.

³ <https://dripl.be/>

4. Alternatieven

a. Suikerdranken

Wat alternatieven betreft, denken we in de eerste plaats aan Dripl. Verder onderzoek naar andere opties is echter altijd mogelijk. Vanaf januari zouden er al Dripl-automaten geïnstalleerd kunnen worden voor een testperiode. Dit is eerder al geprobeerd op Campus Coupure, maar dat proefproject moest helaas vroegtijdig stopgezet worden door de coronamaatregelen. Waar en hoeveel Dripl-automaten er geplaatst zouden worden kan bepaald worden op basis van de beschikbare data over het gebruik van de automaten.

b. Drinkwater

Het belangrijkste alternatief zijn natuurlijk de drinkwaterfonteinen. Zoals eerder vermeld worden de waterflesjes in 2021 sowieso uit de automaten gehaald. Via de Green Office willen we data verzamelen over het aantal fonteintjes (zijn er voldoende en waar staan ze) en de staat waarin ze zich bevinden (werken ze). Indien nodig, zullen er meer geplaatst moeten worden. Verder kan er bekeken worden of de mogelijkheid bestaat om gewoon water uit de Dripl-automaat te laten komen, gratis.

Er moeten ook alternatieven komen om de flesjes te vervangen. Er kunnen automaten voorzien worden waaruit je drinkbussen kan kopen. Eventueel worden deze automaten ook gevuld met andere, praktische zaken. Ten tweede kan de **Billie Cup** uniform gebruikt worden, i.e. breder uitgerold dan de resto's. Het moet echter nog onderzocht worden in hoeverre dit mogelijk is.

5. Knelpunten

Allereerst moeten mensen met **gezondheidsproblemen** nog steeds toegang hebben tot suiker, in de eerste plaats diabetespatiënten (indien ze zelf niet voldoende suiker voorhanden hebben). Natuurlijk zijn er manieren om de snelle suikers die frisdranken bevatten te vervangen. Op de campussen waar een EHBO koffer staat of een conciërge permanent aanwezig is, kan er hier iets voorzien worden. Een andere mogelijkheid is het aanbieden van druivensuiker in de koekjesautomaten. Als laatste toevlucht zijn er ook nog de suikerzakjes bij de koffieautomaten, maar dit kan niet het primaire alternatief zijn.

Een tweede probleem is dat de UGent wel degelijk **verdient** aan de verkoop van drank uit de automaten. Het kan echter ook mogelijk zijn om te verdienen aan de Dripl-automaten. Hieraan gekoppeld moet er beslist worden wat te doen met de frisdrank in de resto's. Het is mogelijk om het aanbod daar te behouden zoals het nu is.

Ten derde zijn er bepaalde **drukke momenten** in het jaar (de start van het academiejaar, de blok- en examenperiode) waarin het opportuun kan zijn om wel degelijk wat meer aan te bieden. Er kan bekeken worden of het mogelijk is, bijvoorbeeld, om enkel tijdens deze periodes tijdelijk flesjes frisdrank te voorzien. Hier kan nog verder en meer in detail worden over gebrainstormd.

6. Project Timeline en Doelstelling

Na het verkrijgen van de informatie vanuit de afdeling maaltijdvoorzieningen op de Sociale Raad van 20/11/20 omtrent de timing van de onderhandelingen met Coca-Cola, zijn we aan de slag gegaan. Op maandag 30/12/20 werd er een werkgroep opgesteld vanuit de Algemene Vergadering van de Gentse Studentenraad waarin een eerste advies naar de Algemene Vergadering werd voorbereid. Tussen 30/11 en 8/12 werd een korte bevraging opgesteld om meningen over de kwestie te verzamelen ter voorbereiding van de Algemene Vergadering. Omdat deze bevraging een kleine respons had, werd hier echter niet op gesteund.

Op de werkgroep werden enkele vragen opgeworpen, deze informatie wordt vergaard in de loop van de week van 7/12. Zo werd er een overleg met Dripl gepland.

Op de algemene vergadering van 8/12 wordt het voorstel uit de werkgroep besproken en gestemd indien de algemene vergadering hiervoor open staat. Afhankelijk van de uitkomst wordt er overlegd met de studentenvertegenwoordigers in de Sociale Raad hoe we dit punt op de Sociale Raad aanbrengen.

7. Goedgekeurd voorstel AV 9/12

Op de algemene vergadering lagen er drie voorstellen ter advies naar de Sociale Raad ter stemming voor:

- (1) Het **contract wordt niet verlengd** in 2021. Dit betekent dat de automaten ten laatste worden weggehaald in januari 2020.

Hierbij stellen we enkele strikte voorwaarden:

- Er moeten overal op de campussen voldoende waterkraantjes aanwezig zijn die werken. Een student of personeelslid moet ten alle tijden water kunnen halen.
- Op elke campus moet er te allen tijde een duurzaam recipiënt worden voorzien, dit kan bijvoorbeeld een automaat met waterflessen zijn of een bredere uitrol van de **Billie Cup**.
- Er worden alternatieven zoals Dripl onderzocht, uitgetest en geplaatst indien deze positief werd onthaald.

- Er wordt een oplossing gezocht voor studenten met gezondheidsproblemen, zoals diabetes, zodat die te allen tijde op campus suiker kunnen vinden. De Algemene Vergadering raadt sterk aan om ook met hen in gesprek te gaan over wat zij zien als een goede oplossing. Dit wordt dan ook meegenomen in de campagne.
- Er wordt een geleidelijke en doordachte uitfasering voorzien. Er wordt nagedacht waar en wanneer welke automaten verdwijnen.
- De uitfasering gaat gepaard met een campagne die zich focust op;
 - De reden waarom de automaten worden weggehaald (om gezondheidsredenen en in teken van de duurzaamheidsdoelstellingen van de UGent) en het in de verzetten van alternatieven.
 - De aanwezigheid van waterkraantjes, de kwaliteit van kraantjeswater, beschikbare recipiënten en de mindset om een waterfles en/of eigen drinken steeds mee te brengen.

(2) Het **contract wordt met een half jaar verlengd** (of een jaar afhankelijk van de mogelijkheden die de afnemer aan kan bieden). NA deze periode wordt het contract stopgezet en worden de automaten uitgefaseerd weggehaald. Tijdens deze langere uitfasering periode kunnen alternatieven zoals Dripl (langer) worden getest en is er meer tijd om te verzekeren dat zowel waterkraantjes als de nodige recipiënten overal *op campus* worden beschikbaar gesteld. Bij dit voorstel werden dezelfde randvoorwaarden gesteld zoals bij voorstel één.

(3) Het contract met Coca-Cola wordt verlengd, maar hierbij worden de waterflesjes uit de automaten gehaald.

Met een meerderheid (11 stemmen voor, 4 stemmen tegen het eerste voorstel) werd ervoor gekozen om te adviseren aan de Sociale Raad dat het contract met Coca-Cola voor de drankautomaten op campus, **niet wordt verlengd** (voorstel 1).

De Algemene vergadering gaf, als laatste bemerkingen, mee om de uitfasering doordacht te maken en voldoende ruimte te voorzien om alternatieven te testen, een plan B voor Dripl te onderzoeken en ook om duidelijk op te nemen in de campagne waar water uit de kraan drinkbaar is.